

TRUDNO ZOBACZYĆ TE ALGORYTMY

s. 12

Przepis może być kulinarny, prawny, na sukces albo na to, jak najszybciej przewieźć paczkę z miejsca A do miejsca B. Do tego ostatniego pomocne będą algorytmy. Bada je dr Marek Cygan, czwarty informatyk z UW z grantem Europejskiej Rady ds. Badań.

SZTUKA WYBORU

s. 14

Podczas przemówienia inauguracyjnego rektor UW skupił się na wyborach, których dokonujemy na uczelni. W tym numerze prezentujemy fragmenty rektorskiego przemówienia m.in. o gorącej publikacyjnej i otwartości na inne dziedziny nauki.

AUDITORIUM MAXIMUM

s. 38

Skoro mowa o inauguracji roku akademickiego, to każdego października odbywa się ona w Auditorium Maximum, w auli, która może pomieścić ponad 1000 osób. O trudnej historii budynku i jego zapomnianym budowniczym pisze dr Robert Gawkowski.

STO POWODÓW DO WYRÓŻNIENIA

Pracują na różnych wydziałach, specjalizują się w różnych dziedzinach nauk, ale łączy ich z pewnością jedno – są wybitnymi badaczami, dzięki którym Uniwersytet ma szansę się rozwijać. W tym roku 114 pracowników akademickich otrzymało okresowe zwiększenie wynagrodzenia.

Więcej o uroczystości, która odbyła się z tej okazji 21 października na **s. 4-5**.

^

Na zdjęciu prof. Marcin Pałys, rektor UW i dr hab. Krzysztof Skwierczyński z Wydziału Historycznego.

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 2. DOBRA UCHWAŁA**
Olga Basik
- 4. STO POWODÓW DO WYRÓŻNIENIA**
Anna Swatowska
- 5. O DWÓCH POSTULATACH NAUKI**
Jacek Jadacki
- 6. KALEJDOSKOP**
- 11. NOMINACJE PROFESORSKIE**
- 12. TRUDNO ZOBACZYĆ TE ALGORYTMY**
Katarzyna Majewska
- 14. SZTUKA WYBORU**

INWESTYCJE

- 16. DZIENNIKARZE NA POWIŚLU**
Olga Basik, Anna Swatowska

BADANIA

- 18. WSZECHŚWIAT NA TAPECIE**
Katarzyna Majewska
- 19. SŁOWNIK JĘZYKA NOWEGO. NOWE ZABURZENIA PSYCHICZNE**
Jan Burzyński
- 20. POSTAWY DOBRZE PRZESUNIĘTE**
Anna Swatowska
- 22. ODKRYCIE W EGIPSKICH CIEMNOŚCIACH**
Daniel Takács, Wojciech Ejsmond, Julia M. Chyla, Piotr Witkowski
- 23. W SOCZEWCE**

PREZENTACJE

- 26. O USOSŁOTKU I PASZCZY LEWIATANA**
Katarzyna Bieńko
- 27. PAKIET SZKOLEŃ UNIwersyteckich**
Anna Swatowska

VARIA

- 28. KIEDY BOMBKA ZASTĄPIŁA ŚWIAT**
Olga Basik
- 30. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ŚRODOWISKO**
Anna Kalinowska, Anna Batorczak
- 32. RÉSUMÉ**
- 33. COPY&PASTE**

URODZINOWY LICZNIK

- 34. KARTKI Z KALENDARZA**

DZIEJE UW

- 35. BADACZKA EGIPITU HELLENISTYCZNEGO I RZYMSKIEGO**
Włodzimierz Lengauer

ODKURZONE, UCHWYCONO

- 38. AUDITORIUM MAXIMUM I JEGO BUDOWNICZY**
Robert Gawkowski

40. ODESZLI

ZIMA 2015
UNIwersYTET WARSZAWSKI 5/75

REDAGUJĄ:
Anna Korzekwa
Olga Basik
Katarzyna Bieńko
Katarzyna Majewska
Anna Swatowska

ADRES REDAKCJI:
Biuro Prasowe
Uniwersytetu Warszawskiego

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel. (+48 22) 55 20 740, 55 24 066
e-mail: pismo-uczelnia@uw.edu.pl
www.uw.edu.pl

ZDJĘCIA (jeśli nie zaznaczono inaczej):
Mirosław Kaźmierczak

WYDAWCA:
Wydawnictwa UW
Nowy Świat 4, 00-497 Warszawa

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD:
Anna Zagrajek, Studio Układanka

DRUK:
Drukarnia POZKAL

NAKŁAD:
4 000 egz.

OKŁADKA:
Mapa inwestycji, które do 2025 r.
powstaną na Uniwersytecie
Warszawskim, rys. Anna Zagrajek.

Redakcja zastrzega sobie prawo do
redagowania, dokonywania skrótów
oraz odmowy publikacji nadesłanych
materiałów. Redakcja nie odpowiada
za treść reklam.

O DWÓCH POSTULATACH NAUKI

Prof. dr hab.
Jacek Jadacki

Jestem filozofem. Jak kiedyś zauważył Leszek Kołakowski, filozof najlepiej wypada w dwóch rolach: kapłana lub błazna. Dzisiejsza uroczystość jest zbyt poważna na błazenadę, więc wystąpię w pierwszej roli i złożę podziękowanie za otrzymane wyróżnienie w formie minikazania.

WASZA MAGNIFICENCJO! SZANOWNI PAŃSTWO!

Stawia się nieraz przed nauką dwa postulaty: apolityczności i amoralności. Są one jak najslusniejsze – ale pod warunkiem, że nie rozumie się tych postulatów opacznie.

1. Nauko powinna być apolityczna – a więc powinna być wolna od nacisków zewnętrznych, w tym przede wszystkim od nacisków różnych interesów politycznych. Jednym słowem – powinna być obiektywna.

Kilkadziesiąt lat temu Kazimierz Twardowski, twórca sławnej w świecie filozoficznej Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, której czterej przedstawiciele zostali uhonorowani posągami na kolumnach w westybule nowego gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej, mówił o tym tak:

„W tym właśnie uwytadnia się charakter obiektywny badania naukowego, że nie przyjmuje ono rozkazów od żadnych czynników zewnętrznych i że nie chce służyć żadnym względom ubocznym, lecz, że za panów swoich uznaje jedynie doświadczenie i rozumowanie, i że jedno tylko ma zadanie: dochodzenie do należyte uzasadnionych sądów prawdziwych albo przynajmniej jak najbardziej prawdopodobnych”.

Tak rozumiana apolityczność-obiektywność ma wielu wrogów. Jak mówił Twardowski:

„Prawda obiektywna (...) staje na przeszkodzie niezmiernie licznym dążeniom, które mogą osiągnąć swoje cele tylko pod tym warunkiem, że starannie będą prawdę omijały. Więc śmiało się ją fałszuje, a w najlepszym razie się ją przemilcza”.

Niektórzy spośród wyróżnionych – na szczęście chyba mniejszość – należą do pokolenia, które odczuło

bezpośrednią presję polityczną ze strony reżimu, który szczęśliwie się rozpadł, ale to nie znaczy, że ustała presja pośrednia. Najwidoczniejszym jej przejawem jest nakłanianie naukowców do tzw. poprawności politycznej. Uleganie jej – to sprzeniewieranie się tej najważniejszej normie składającej się na etos nauki: normie apolityczności rozumianej jako obiektywizm.

2. Nauka powinna być nie tylko apolityczna, lecz także amoralna. Znowu jednak ta „amoralność” nie może być rozumiana opacznie.

Postulat amoralności nauki – to postulat jak najściślejszego oddzielania spraw nauki od spraw moralności: opisu od oceny, prawdy od dobra. Jak to ujął jeden z najwybitniejszych przedstawicieli wspomnianej Szkoły Twardowskiego – Józef Maria Bocheński – zadaniem naukowca jako takiego jest analizować, a nie moralizować.

Ale wszyscy wyróżnieni spełniają nie tylko rolę naukowca. Są także obywatelami. I jako obywatele – a z racji swego zawodu: obywatele krytyczni – nie mogą być na sprawy moralne obojętni. Amoralności nauki nie wolno rozumieć jako moralnej neutralności, której efektem jest prędzej czy później moralne zło.

Jeszcze raz powtórzę z naciskiem: oddzielając w nauce analizowanie od moralizowania – naukowcy jako obywatele powinni się w życiu opowiadać zawsze po stronie dobra.

WASZA MAGNIFICENCJO! SZANOWNI PAŃSTWO!

Mam nadzieję, że te dwie myśli – o apolityczności-obiektywizmie i amoralności (nazwijmy to tak) metodologicznej nauki – dzielają wszyscy obecni tu wyróżnieni przez Waszą Magnificencję: niezależnie od swoich zainteresowań teoretycznych i preferencji politycznych.

Jeśli tak, to mam prawo – dziękując Waszej Magnificencji za otrzymane wyróżnienie – złożyć w imieniu nas wszystkich deklarację, że dołożymy wszelkich starań, aby o tych dwóch postulatach etosu naukowego stale pamiętać.

» Podczas uroczystości wręczenia dyplomów w imieniu wyróżnionych pracowników przemawiał prof. Jacek Jadacki z Wydziału Filozofii i Socjologii. Obok publikujemy treść przemówienia.

